

Ir, 5.1.2.e WOO
5.1.2.e WOO Benelux
direct (02) 5.1.2.e WOO
Fax direct (02) 5.1.2.e WOO
e-mail: 5.1.2.e WOO@monsanto.com

Registered address
Monsanto Europe S.A./N.V.
Haven 627
Scheldelaan 460

Correspondence address
Monsanto Europe S.A./N.V.
Avenue de Tervuren 270-272
Tervurenlaan 270-272
B - 1150 Brussels Belgium

ontv. dd. 09 NOV. 2011

DMS 2011 1115 0038

aan:	uu	prestat	verz
BBO			
DTO			
gdpbz verz. aan	paraaf	dd	
D+1			
dossier:			

De weledelzeargeleerde heer J.J. Atsma, staatssecretaris

van het ministerie van Infrastructuur en Milieu

Postbus 20951

2500 EZ Den Haag

Brussel, 8 november 2011

Betreft: motie Grashoff cs (32 372, nr. 65) inzake verbod op glyfosaathoudende gewasbeschermingsmiddelen

Geachte heer Atsma,

Op 15 september 2011 heeft de Tweede Kamer een motie aangenomen die ertoe strekt het gebruik van glyfosaat-houdende gewasbeschermingsmiddelen voor niet-commerciële doeleinden te verbieden. Per brief van 25 oktober jl. heeft u in reactie daarop aangegeven te streven naar een verbod op chemisch beheer in de openbare ruimte op een termijn van enkele jaren behoudens vormen van gebruik die strikt noodzakelijk zijn.

De voorgenomen maatregelen worden door u geplaatst in het kader van duurzaam gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Naar onze mening is een volledig verbod niet noodzakelijk en ook niet effectief.

Samengevat stellen wij dat:

- belangrijke aspecten niet in de afwegingen over de motie zijn betrokken;
- zorgvuldig en consistent overheidsbeleid van belang is, gezien de geharmoniseerde Europese toelatingsprocedure waarvan wordt afgeweken, en het loslaten van het gebruikerscertificeringssysteem wat recent is ingevoerd;
- wij bewijs zien in reeds uitgevoerde Life Cycle Analyse, dat niet-chemisch beheer geen positievere effecten zal hebben op de bescherming van kwetsbare groepen en de bescherming van het gehele milieu.

De genoemde punten zullen wij hieronder nog nader uiteenzetten. Deze aspecten zijn volgens ons bij de verdere besluitvorming namelijk zeer van belang.

1. Ontbreken inhoudelijke basis van motie

De Tweede Kamer heeft ingestemd met een verbod op het gebruik van glyfosaat-houdende middelen zonder dat enig inhoudelijk onderzoek heeft plaatsgevonden naar de noodzaak, de meerwaarde en de juridische houdbaarheid van een verbod.

In de motie (alinea 1 en 2) wordt verwezen naar wetenschappelijk onderzoek dat aanleiding zou zijn voor deze maatregel. De rapporten waarop wordt gedoeld zijn op Europees niveau bekend en op verzoek van de Europese Commissie door de rapporteur lidstaat voor glyfosaat onderzocht (Duitsland).¹ Deze heeft geconcludeerd dat deze rapporten geen aanleiding zijn voor een versnelde evaluatie van glyfosaat op Europees niveau. De Europese Commissie ziet daarom momenteel ook geen aanleiding voor een verbod of specifieke restricties op het gebruik van de werkzame stof glyfosaat in de EU. De her-evaluatie van de actieve stof glyfosaat op EU niveau start overigens op 31 mei 2012.

Zonder enige inhoudelijke afweging wijkt de Tweede Kamer met het gebruiksverbod derhalve af van een in Europees verband door Nederland ingenomen standpunt.

2. Toelatingsprocedure gewasbeschermingsmiddelen

Nederland staat in Europa alleen in de keuze voor een verbod op glyfosaat-houdende middelen voor niet-commercieel gebruik. In alle lidstaten vindt regulering plaats via de daartoe bestemde wettelijke kaders, namelijk het toelatingsinstrumentarium.

De uitvoering van deze motie doorkruist de Europees geharmoniseerde toelatingssystematiek van gewasbeschermingsmiddelen, waarin ook het gebruik en het effect daarvan op mens, dier en milieu wordt getoetst.

3. Gebruikerscertificeringssysteem

In de overwegingen van de Tweede Kamer wordt er aan voorbij gegaan dat door een wijziging van de toelatingen per 1 mei 2011 voor deze glyfosaat-houdende middelen een certificeringssysteem is ingevoerd, op grond waarvan professionele gebruikers dienen te worden gecertificeerd, naast de reeds in 2007 verplichte methode duurzaam onkruidbeheer op verhardingen (DOB-verhardingen.nl). Deze voorwaarde is op initiatief van de Minister van (thans) Infrastructuur en Milieu in de toelatingen opgenomen.

De certificeringseis is juist opgelegd omdat daarmee gebruik van deze middelen onverkort aanvaardbaar werd geacht. De aanvaarding van de motie leidt ertoe dat reeds kort na implementatie van de certificering het gebruik wordt verboden, terwijl door gebruikers juist investeringen in deze certificering zijn gedaan.

Niet alleen leidt dit tot een desinvestering, maar eveneens is het uit oogpunt van zorgvuldig beleid kwestieus om de praktijkervaringen met deze van rijkswege geïnitieerde maatregel niet eens af te wachten. Het hoeft geen betoog dat het vertrouwen in de consistentie van overheidsbeleid hiermee ernstig wordt geschaad.

¹ <http://www.bfr.bund.de/cm/349/new-data-on-health-aspects-of-glyphosate-a-current-preliminary-assessment-by-bfr.pdf>

4. *Oppervlakte- en drinkwater*

Ten onrechte is niet in de afweging betrokken dat op basis van openbare gegevens, de belasting van oppervlaktewateren met glyfosaat een neerwaartse trend laat zien (**Bijlage 1**). Dit is mede te danken aan reeds getroffen maatregelen zoals de implementatie van het DOB-verhardingen systeem. Daarvoor zijn grote investeringen gepleegd, die thans zinledig dreigen te worden. Over het afbraakproduct AMPA is bekend dat glyfosaat niet de enige bron is, maar dat AMPA eveneens afkomstig is van fosfonaten gebruikt in koelinstallaties, en wasproducten (**Bijlage 2**).

Daarnaast wordt gesuggereerd dat glyfosaat een bedreiging vormt voor de kwaliteit van drinkwater. De discussie over de zogenaamde drinkwaternorm is zuiver juridisch en gaat bovendien over het in nemen oppervlaktewater, voor de zuivering. Bij lage concentraties glyfosaat in het in te nemen water, kan op een eenvoudige manier gezuiverd worden. Verwezen wordt naar **Bijlage 3** bij deze brief.

5. *Niet-chemisch onkruidbeheer*

In een rapportage van Wageningen Universiteit, Plant Research International (PRI) aan de werkgroep voor het nationaal actieplan 'niet landbouw' is berekend dat de kosten van onkruidbeheer op verhardingen als gevolg van het verbod chemisch beheer met circa € 100 miljoen per jaar zullen toenemen. Momenteel wordt door PRI een gedetailleerde kosten berekening uitgevoerd. Naast het kosten aspect ziet dit onderzoeksinstituut tevens afwenteling naar andere milieueffecten wanneer volledig wordt overgeschakeld op niet-chemische onkruidbeheer, als gevolg van bijvoorbeeld meer energieverbruik en bijbehorende emissies (fijnstof) naar de lucht (**Bijlage 4, p. 3**). Dienaangaande wordt verwezen naar de Life Cycle Analysis uitgevoerd in 2005. [R.J. Saft, Update milieu analyse 'onkruidbestrijding op verhardingen', 19 sep. 2005].

Naar onze mening dient de afwentelingsproblematiek met medeneming van de huidige feiten en omstandigheden te worden onderzocht in een actualisering van de LCA. Wij zijn graag bereid daaraan onze medewerking te verlenen.

De hiervoor besproken aspecten zijn ten onrechte niet in de afwegingen door de Tweede Kamer en uw reactie van 25 oktober jl. betrokken

Wij constateren derhalve dat belangrijke aspecten niet in de afwegingen over de motie zijn betrokken en de motie voorts is gebaseerd op onjuiste informatie en aannames. Wij doen een dringend beroep op u om de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan de motie te heroverwegen.

Wij hechten er aan de inhoud van deze brief op korte termijn in een persoonlijk onderhoud toe te lichten nu wij tot op heden - bij de voorbereiding van de motie en de daarop volgende reactie van uw zijde - niet in de gelegenheid zijn gesteld ons standpunt naar voren te brengen.

Een uitnodiging voor een overleg zien wij graag tegemoet.

Hoogachtend,

Ir, **5.1.2.e WOO**, **5.1.2.e WOO** Benelux

c.c.: de heer H. Bleker, staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie
de heer D.K.J. Tommel, voorzitter College voor de Toelating van Gewasbeschermings- middelen
en Biociden